

Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrum Magyar Gyula Kertészeti Technikum és
Szakképző Iskola
1106 Budapest, Maglódi út 8.
Nyilvántartási szám: B/2024/000085

08113004

Méhész képzési
program

1. A képzési program

1.1	A szakmai képzés megnevezése	Méhész
1.2	A programkövetelmény megnevezése	Méhész
1.3	A programkövetelmény azonosító száma	08113004

1.4. A képzés célja

A képzésben résztvevő sajátítsa el a méhész feladatok ellátásához szükséges elméleti ismereteket, gyakorlati kompetenciákat, melyek birtokában képessé válik feladatai önálló ellátására. Ismeretei birtokában képes megtervezni, megszervezni, irányítani és elvégezni a házi méhek tartásával, tenyésztésével és a méz, valamint egyéb méhészeti termék termelésével kapcsolatos munkákat.

1.5. A képzés célcsoportja

A bemeneti feltételekkel rendelkező, méhész szakképesítést elsajátítani kívánó érdeklődők.

2. A képzés során megszerezhető kompetenciák

A szakmai képzésben résztvevő a képzés eredményes elvégzésével képes lesz

2.1.	Tisztában van a modern méhészet kialakulásának folyamatával, a kaptártípusok fejlődésével, ismeri a magyar méhészet történetét.
2.2.	Ismeri a méhcsaládkezelés szabályait.
2.3.	Behatóan ismeri a tartás- és termeléstechológia eszközeit.
2.4.	Ismeri a méhek vándoroltatásának szabályait. Ismeri a méz szállítására, kipörgetésére, tisztítására, tárolására vonatkozó előírásokat.
2.5.	Ismeri a méhek testfelépítését, élettanát, a méhcsalád egyedeit, fiasítását, a méhcsalád, mint életközösség felépítését, munkamegosztását és közös feladatait.
2.6.	Tisztában van a méhegészségügy sajátosságaival, a mintaküldés szabályaival. Ismeri a zárlatra vonatkozó előírásokat.
2.7.	Ismeri a méhek betegségeit és a méhészeti gyógyszerek hatóanyagait és felhasználási lehetőségeit.
2.8.	Ismeri a méhlegelő fogalmát, a virágok felépítését, a méhek számára értéktelen, vagy mérgező növényeket.
2.9.	Behatóan ismeri a méhanyanevelés, a közlekedés, a mézforgalmazás méhészeket érintő tételes jogszabályait.
2.10.	Ismeri a vállalkozási formák fő jellemzőit, az őstermelői tevékenységet.

Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrum Magyar Gyula Kertészeti Technikum és Szakképző Iskola
1106 Budapest, Maglódi út 8.
Nyilvántartási szám: B/2024/000085

2.11.	Kiválasztja a magyar viszonyok között a számára legmegfelelőbb kaptártípust és keretméretet.
2.12.	Szakszerűen használja a védőfelszerelést, a méhek megfékezésének eszközeit.
2.13.	Elvégzi a méhcsaládok kezelését, eltervezi és végrehajtja a méhcsaládok bővítését, élelemmel való ellátását, a betegségek elleni védekezéseket.
2.14.	Megnyitja a méztereket, vándoroltatja a méheket, megállapítja a méz érettségét, elveszi a mézes kereteket, hazaszállítja, lefedelezi, kipörgeti a mézet, kezeli a mézes fedelezést, letisztítja és szakszerűen tárolja a hordós mézet.
2.15.	Lépesmézet, méhmérget, propoliszt, viaszt, méhpempőt, virágport termel, feldolgoz és tárol. Elvégzi a méhcsalád kötelezően előírt méhegészségügyi vizsgálatát. Betartja a méhegészségügyi zárlati intézkedéseket.
2.16.	Kiválasztja a vándoroltatásra alkalmas növényállományt.
2.17.	Meghatározza a méhek telepítésének idejét és optimális távolságát, beszerzi a megfelelő engedélyeket.
2.18.	Vállalkozást alapít és működtet, elvégzi, vagy elvégezteti annak adminisztrációs teendőit is.
2.19.	Figyelemmel kíséri a méhészetre vonatkozó szakirodalmat.
2.20.	Fegyelmezetten, szabálykövetően, körültekintően végzi tevékenységét. Törekszik a precíz, higiénikus munkavégzésre. Tevékenysége során betartja a jogszabályokat.
2.21.	Hajlandó az új szakmai módszerek megtanulásra. Nyitott az új méhészeti eszközök megismerésére. Figyelemmel kíséri azok fejlesztését és kipróbálja azokat. Nyitott az új, vagy a számára ismeretlen méhfajok megismerésére. Érdeklődik az új méhviselkedéstani kutatási eredmények iránt. Figyelemmel kíséri az új méhészeti gyógyszerek, eszközök és módszerek bevezetését. Szívesen bekapcsolódik új kísérletekbe.
2.22.	A bérporzás időszaka alatt együttműködő a terület tulajdonosával.
2.23.	Szabályszerűen helyezi el a méhek jelenlétére figyelmeztető táblát, valamint az elérhetőségét.
2.24.	Motivált az önképzésre, hajlandó a gazdasági környezet változásának nyomonkövetésére.
2.25.	A méhcsaládok körüli munkákat többnyire önállóan végzi. Szakmai kérdések tekintetében egyeztet a hatóságokkal, társaival illetve civil szervezetekkel. Engedély nélkül nem kísérletezik idegen méhfajokkal. Számára ismeretlen jelenséggel találkozva tanácsot kér társaitól, szakértőtől. A méhészeti gyógyszereket a használati utasítás alapján hibátlanul alkalmazza, szükség esetén társaival, szakértőkkel konzultál.

3. A programba való bekapcsolódás feltételei

3.1.	Iskolai előképzettség	Alapfokú iskolai végzettség
3.2.	Szakmai előképzettség	Nem szükséges
3.3.	Egészségügyi alkalmassági követelmény	Szükséges

Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrum Magyar Gyula Kertészeti Technikum és Szakképző Iskola
1106 Budapest, Maglódi út 8.
Nyilvántartási szám: B/2024/000085

3.4.	Szakmai gyakorlat területe és időtartama	Nem szükséges
3.5.	Előzetesen elvárt ismeretek	Nem szükséges
3.6.	Egyéb feltételek	Nincsenek

4. A programban való részvétel feltételei

4.1.	Részvétel követésének módja	A személyes jelenlétet igénylő kontaktórákon vezetett, a képzésben részt vevő személy által aláírt jelenléti ív, a személyes jelenlétet nem igénylő kontaktórák és nem kontaktórák foglalkozások esetében a jelenlétet, a képzési tevékenység teljesítését igazoló dokumentumok
4.2.	Megengedett hiányzás	A megengedett hiányzás mértéke 20%. Amennyiben a képzésben résztvevő túllépi a megengedett hiányzás mértékét, a felnőttképzőnek jogában áll a felnőttképzési szerződést felbontani.
4.3.	Egyéb feltételek	-

5. Tervezett képzési idő

5.1.	Összes óraszám	240 óra
------	----------------	---------

6. A tananyagegységek

	Tananyagegység megnevezése
6.1.	A méhészet története és technológiája
6.2.	Méhbiológiai és méhegészségügyi ismeretek
6.3.	A méhlegelő és a méhes megporzás ismeretei
6.4.	Méhészeti jogi és vállalkozási ismeretek

6.1. Tananyagegység

6.1.1.	Tananyagegység megnevezése	A méhészet története és technológiája
--------	----------------------------	---------------------------------------

Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrum Magyar Gyula Kertészeti Technikum és Szakképző Iskola
1106 Budapest, Maglódi út 8.
Nyilvántartási szám: B/2024/000085

6.1.2.	Tananyagegység célja	A méhészet történetének megismerése. A méhészet munkafolyamatainak, méhanyanevelés elméleti ismereteinek és gyakorlati kompetenciáinak elsajátítása. A mézfeldolgozás, tárolás, értékesítés szabályainak megismerése, méhészeti eszközök karbantartása.
6.1.3.	Tartalma (a foglalkozások megnevezésével)	F A méhészet története és technológiája 100 óra A modern méhészet kialakulásának folyamata, kaptártípusok fejlődése, kiválasztása. A magyar méhészet története. A méhcsaládkezelés szabályai, védőfelszerelések alkalmazása. A tartás- és termeléstechológia eszközei. Hazai és a legismertebb külföldi keret- és kaptártípusok, a kaptár felépítése, tartozékai. A méhészet létesítése és elhelyezése. A rajok befogása, méhcsaládok szaporításának módjai. A méhcsaládok be- és átteleltetése, a téli időszak méhészeti munkái. A méhcsaládok kezelése, bővítése, élelemmel való ellátását, a betegségek elleni védekezés.
		A méhcsaládok tartástechológiai feladatai, szükség szerinti kiegyenlítése, erősítése, megcsapolása. A méhek vándoroltatásának szabályai. A mézes kereteket, elvétele, szállítása, fedezése, méz kipergetése. A méz letisztítása, tárolása. Méhészeti termékek termelési, feldolgozási és tárolási módjai. Lépesméz, méhméreg, propolisz, viasz, méhpempő, virágpor termelése, feldolgozása és tárolása. A méhek nemesítésének lehetőségei, méhcsaládok szaporítása. Méhanyanevelés, pároztatás és az anyásítás módszerei, anyanevelés eszközei. Az anyanevelés módszerének kiválasztása. A méhegészségügyi eszközök szakszerű használata. A kaptárak, keretek és méhészeti eszközök karbantartása
6.1.4.	Terjedelme	100 óra
6.1.5.	Munkaformák	Egyéni, Frontális, Csoportos
6.1.6.	Képzési módszerek	Előadás, Önálló tanulás/tananyag önálló feldolgozása, Irányított gyakorlati feladatmegoldás
6.1.7.	Beszámítható óraszám (kontaktórától eltérő munkaforma alkalmazása esetén)	55 óra

Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrum Magyar Gyula Kertészeti Technikum és Szakképző Iskola
1106 Budapest, Maglódi út 8.
Nyilvántartási szám: B/2024/000085

6.1.8.	Az előzetes tudás mérése és beszámításának lehetőségei és módja	A jelentkező kérésére meglévő dokumentumai alapján beszámításra kerül tudása. Amennyiben nem tudja dokumentumokkal igazolni meglévő tudását, a tananyag tematikájának megfelelő tartalmú mérőeszköz kerül összeállításra. A tudásmérés eredménye alapján kerül beszámításra a jelentkező tudása a tananyagegység részei vagy egésze tekintetében.
6.1.9.	A tananyagegység elvégzéséről szóló igazolás kiadásának feltételei	A tantárgyzáró mérés sikeres teljesítése.

6.2. Tananyagegység

6.2.1.	Tananyagegység megnevezése	Méhbiológiai és méhegészségügyi ismeretek
6.2.2.	Tananyagegység célja	Méhek, méhfajták, a méhek élettanának megismerése. A méhbetegségek megismerése, a betegségek ellen történő védekezési módok elsajátítása.
6.2.3.	Tartalma (a foglalkozások megnevezésével)	F Méhbiológiai és méhegészségügyi ismeretek 70 óra A méhek törzsfajlódása a méhfajok, méhfajták. Mézelő méhfajták megkülönböztetése, jellemzése. A méhek testfelépítése élettana. A méhcsalád egyedei, fiasítása, a méhcsalád, mint életközösség felépítése, munkamegosztása.
		Az egészséges méh és egészséges méhcsalád jellemzői. A méhcsalád kötelezően előírt méhegészségügyi vizsgálatait. Méhegészségügyi előírások, mintagyűjtés és mintaküldés szabályai. A méhegészségügyi zárlatra vonatkozó előírások. A méhek baktérium, vírus, gomba, mikrosporídium, véglény, atka okozta betegségei. A méhek rovar, pók, gerinces méhkártevői. Védekezés a méhbetegségek, méhkártevők ellen. Az atka elleni védekezésre vonatkozó előírások, az éves atkavédekezés módjai és ideje. Méhészeti gyógyszerek jelentősége, alkalmazása. A méhbetegségek humán egészségügyi vonatkozásai.
6.2.4.	Terjedelme	70 óra
6.2.5.	Munkaformák	Egyéni, Csoportos, Frontális
6.2.6.	Képzési módszerek	Előadás, Irányított gyakorlati feladatmegoldás, Önálló tanulás/tananyag önálló feldolgozása

Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrum Magyar Gyula Kertészeti Technikum és Szakképző Iskola
1106 Budapest, Maglódi út 8.
Nyilvántartási szám: B/2024/000085

6.2.7.	Beszámítható óraszám (kontaktórától eltérő munkaforma alkalmazása esetén)	40 óra
6.2.8.	Az előzetes tudás mérése és beszámításának lehetőségei és módja	A jelentkező kérésére meglévő dokumentumai alapján beszámításra kerül tudása. Amennyiben nem tudja dokumentumokkal igazolni meglévő tudását, a tananyag tematikájának megfelelő tartalmú mérőeszköz kerül összeállításra. A tudásmérés eredménye alapján kerül beszámításra a jelentkező tudása a tananyagegység részei vagy egésze tekintetében.
6.2.9.	A tananyagegység elvégzéséről szóló igazolás kiadásának feltételei	A tantárgyzáró mérés sikeres teljesítése.

6.3. Tananyagegység

6.3.1.	Tananyagegység megnevezése	A méhlegelő és a méhes megporzás ismeretei
6.3.2.	Tananyagegység célja	A méhlegelőként szolgáló növényekkel, vándorlással és méhlegelő javítással kapcsolatos elméleti ismeretek és gyakorlati kompetenciák elsajátítása.
6.3.3.	Tartalma (a foglalkozások megnevezésével)	F A méhlegelő és a méhes megporzás ismeretei 30 óra A méhlegelő fogalma, a virágok felépítése, a méhek számára értéktelen, vagy mérgező növények. A virágpor termelődése, gyűjtése, szerepe a méhcsalád életében. A méhes megporzás jelentősége, az egyes növények méhes megporzása.
		A méhlegelő erdei és díszfái, cserjék, a termesztett gyümölcsök jellemzői. Az akác szerepe a hazai méhlegelőben, virágzásának kezdetére ható tényezők, az akácmézelésre ható tényezők. A vadon élő lágyszárú növények és félcserjék, valamint a szántóföldi lágyszárú növények és félcserjék legfontosabb méhlegelő növényei, azok jellemzői. A bérporzásra vonatkozó előírások, a méhek szállítása, telepítésének optimális módja. A vándoroltatásra vonatkozó előírások, a családfejlődést elősegítő méhlegelő növények. A vándoroltatásra alkalmas növényállomány kiválasztása. Vándorlási tervet készítése, a méhek bérporzásra történő szállítása. A méhlegelő javítás fás szárú, lágyszárú növényei, annak módjai.
6.3.4.	Terjedelme	30 óra

Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrum Magyar Gyula Kertészeti Technikum és Szakképző Iskola
1106 Budapest, Maglódi út 8.
Nyilvántartási szám: B/2024/000085

6.3.5.	Munkaformák	Egyéni, Csoportos, Frontális
6.3.6.	Képzési módszerek	Előadás, Irányított gyakorlati feladatmegoldás, Önálló tanulás/tananyag önálló feldolgozása
6.3.7.	Beszámítható óraszám (kontaktórától eltérő munkaforma alkalmazása esetén)	20 óra
6.3.8.	Az előzetes tudás mérése és beszámításának lehetőségei és módja	A jelentkező kérésére meglévő dokumentumai alapján beszámításra kerül tudása. Amennyiben nem tudja dokumentumokkal igazolni meglévő tudását, a tananyag tematikájának megfelelő tartalmú mérőeszköz kerül összeállításra. A tudásmérés eredménye alapján kerül beszámításra a jelentkező tudása a tananyagegység részei vagy egésze tekintetében.
6.3.9.	A tananyagegység elvégzéséről szóló igazolás kiadásának feltételei	A tantárgyzáró mérés sikeres teljesítése.

6.4. Tananyagegység

6.4.1.	Tananyagegység megnevezése	Méhészeti jogi és vállalkozási ismeretek
6.4.2.	Tananyagegység célja	A méhészeti tevékenység végzéséhez szükséges jogszabályok megismerése mellett a vállalkozási tevékenység folytatásához szükséges alapvető ismeretek elsajátítása.
6.4.3.	Tartalma (a foglalkozások megnevezésével)	F Méhészeti jogi és vállalkozási ismeretek 40 óra A méhészet létesítésének, méhcsaládok elhelyezésének, méhanyanevelés, mézforgalmazás jogi vonatkozásai. A méhek vándoroltatásának, közúti közlekedés és áruszállítás jogi vonatkozásai.
		A méhraj befogásának és a méhtartás felelősségének jogi vonatkozásai. A méhek kötelező méhegészségügyi vizsgálatára vonatkozó jogszabályok. A betegség jelentési kötelezettsége, zárlati intézkedések. A vállalkozási formák fő jellemzőit, az őstermelői (családi gazdálkodói) tevékenység. Vállalkozás alapítása, működtetése, adminisztrációs feladatai.
6.4.4.	Terjedelme	40 óra
6.4.5.	Munkaformák	Egyéni, Frontális, Csoportos

Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrum Magyar Gyula Kertészeti Technikum és Szakképző Iskola
1106 Budapest, Maglódi út 8.
Nyilvántartási szám: B/2024/000085

6.4.6.	Képzési módszerek	Előadás, Önálló tanulás/tananyag önálló feldolgozása, Irányított gyakorlati feladatmegoldás
6.4.7.	Beszámítható óraszám (kontaktórától eltérő munkaforma alkalmazása esetén)	30 óra
6.4.8.	Az előzetes tudás mérése és beszámításának lehetőségei és módja	A jelentkező kérésére meglévő dokumentumai alapján beszámításra kerül tudása. Amennyiben nem tudja dokumentumokkal igazolni meglévő tudását, a tananyag tematikájának megfelelő tartalmú mérőeszköz kerül összeállításra. A tudásmérés eredménye alapján kerül beszámításra a jelentkező tudása a tananyagegység részei vagy egésze tekintetében.
6.4.9.	A tananyagegység elvégzéséről szóló igazolás kiadásának feltételei	A tantárgyzáró mérés sikeres teljesítése.

7. Csoportlétszám

7.1	Maximális csoportlétszám	40 fő
-----	--------------------------	-------

8. A képzésben részt vevő teljesítményét értékelő rendszer leírása

A képzést lezáró, minősítő értékelésre a képzés végén kerül sor. A képzésben résztvevők tudásukról komplex módon adnak számot az oktatók által összeállított írásbeli és/vagy gyakorlati és/vagy szóbeli feladatok megoldásával.

A tananyagegységet záró vizsga akkor tekinthető eredményesnek, ha az előírt feladat végrehajtása eléri legalább az 51%-os eredményt.

Minősítések:

- megfelelt 51-100%
- nem felelt meg 0-50%

Sikertelen tananyagegységet záró vizsga legfeljebb két alkalommal ismételhető meg.

9. A képzés zárása

9.1.	A képzés elvégzéséről szóló tanúsítvány kiadásának feltételei	A képzést lezáró komplex mérés sikeres teljesítése.
9.2.	A képesítő vizsgára bocsátás feltételei	- A képzés sikeres elvégzéséről szóló tanúsítvány megléte. - A képzés díjának befizetése.

Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrum Magyar Gyula Kertészeti Technikum és Szakképző Iskola
1106 Budapest, Maglódi út 8.
Nyilvántartási szám: B/2024/000085

10. A képzési program végrehajtásához szükséges feltételek

10.1.	Személyi feltételek	<u>Elméleti oktatáshoz</u> a képzési tartalomnak megfelelő szakos tanári szakképzettséggel, ennek hiányában a képzési tartalomnak megfelelő felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel vagy felsőfokú végzettséggel és a képzés tanulmányi területének megfelelő szakképesítéssel rendelkező oktató. <u>Gyakorlati oktatáshoz</u> a képzési tartalomnak megfelelő felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel vagy a képzés tanulmányi területének megfelelő szakképesítéssel és legalább öt éves szakmai gyakorlattal rendelkező oktató.
10.2.	Személyi feltételek biztosításának módja	Oktatók foglalkoztatása megbízási szerződéssel, vagy munkaszerződéssel.
10.3.	Tárgyi feltételek	Elméleti oktatáshoz a képzésben résztvevők létszámának megfelelő, azok befogadásra, alkalmas zárt, fűthető helyiség, ivóvíz lehetőség, mosdóhelyiség, vízőblítéses WC biztosítása. Gyakorlati képzéshez szükséges méhészeti célra kialakított rendezett zárt telephely, legalább 50 méhcsaládos méhészet. Kifogástalan állapotú, Magyarországon használatos legalább 3 db különböző típusú kaptár (Típus: NB fekvő, Hunor rakodó, 1/2 NB rakodó stb.).
10.4.	Tárgyi feltételek biztosításának módja	A szükséges tárgyi feltételeket a képző intézmény tulajdonjog, használati jog vagy bérleti jogviszony alapján biztosítja.
10.5.	Egyéb speciális feltételek	-
10.6.	Egyéb speciális feltételek biztosításának módja	-

.....
felnőttképző képviselőjének aláírása

